

Klímakockázatok és üzleti lehetőségek – Beszámoló a 2019 novemberében Budapesten megtartott Nemzetközi Zöld Pénzügyi Konferenciáról

Gyura Gábor

A pénzügyi és környezeti tényezők kölcsönösen hatnak egymásra, a klímaváltozás pedig – mely már ma is kihat a gazdaságra és a pénzügyi piacokra – a jövőben a hitel- és egyéb, hagyományos pénzügyi kockázatok egyre fontosabb vezérlője lehet. Ez nem csak a piaci szereplők kockázatkezelésének, illetve a jegybankoknak, pénzügyi felügyeleteknek jelent új feladatot: a fenntartható, klímabarát gazdaság finanszírozási hátterének kialakítása egyben üzleti lehetőséget is biztosít a pénzügyi szervezetek számára. Az MNB és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) által szervezett, budapesti nemzetközi zöld pénzügyi konferencia a fentieket három szekcióban, rangos hazai és külföldi előadókkal járta körül, új perspektívákat nyitva minden érintettnek.

A környezeti és pénzügyi kockázatok összefüggései

A klímaváltozás mérséklése a pénzügyi stabilitás szempontjából is elemi érdek, amelyet a piaci szereplőknek, a szabályozó és felügyelő intézményeknek a saját eszközeikkel is támogatni kell, köztük a jegybankoknak is – fejtette ki *Matolcsy György*, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnöke nyitóbeszédében. A konferencia első szekciója a környezeti és pénzügyi kockázatok kölcsönhatására fókuszált. *Irene Heemskerck*, a zöld jegybankok hálózata (Central Banks and Supervisors Network for Greening the Financial System, NGFS) elnöki tanácsadója előadásában szintén a nemzeti bankok, pénzügyi felügyelet új, klímaváltozással kapcsolatos felelősségvállalásának fontosságát hangsúlyozta. Rámutatott: ha a klímaváltozást nem sikerül megfékezni, akkor a megugró extrém időjárási események és egyéb fizikai hatások okoznak károkat a gazdaságban és ezen keresztül a pénzügyi rendszerben. Ha azonban sikerül radikális fordulattal „dekarbonizálni” a gazdaságot, akkor ezen fordulattal együttjáró szabályozási, technológiai és társadalmi változásokat kell tudniuk kezelni a pénzügyi szervezeteknek. Heemskerck bemutatta továbbá, hogy az eredetileg csupán nyolc jegybank által alapított NGFS-nek mára már félszáz tagja van (Kelet-Közép-Európá-

* A jelen kiadványban megjelenő írások a szerzők nézeteit tartalmazzák, ami nem feltétlenül egyezik a Magyar Nemzeti Bank hivatalos álláspontjával.

Gyura Gábor a Magyar Nemzeti Bank főosztályvezetője. E-mail: gyurag@mnbb.hu

ban sokáig az MNB volt az első és egyetlen), és a megfigyelők között már ott van az IMF és a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság is.

Kandrács Csaba, az MNB felügyeleti alelnöke a magyar jegybank által a pénzügyi rendszer zölddebbé tétele kapcsán eddig tett, illetve tervezett intézkedéseit foglalta össze. Az MNB lépéseinek egyik ága a környezeti, klímaváltozással összefüggő kockázatok kezelésére irányul: a jegybank a következő időszakban elemezni, modellezni kívánja a banki mérlegek klíma-kitettséget, és ajánlást is bocsát ki a környezeti kockázatok kezelésére az elvárt legjobb gyakorlatokkal kapcsolatban. A jegybank ugyanakkor elő is kívánja segíteni, hogy a pénzügyi rendszer minél inkább hozzá tudjon járulni a klímasemlegességhez és egyéb fenntarthatósági célokhoz szükséges, sokezer milliárd forintos beruházási szükségletek finanszírozásához. Ez utóbbihoz több szegmensben készülnek intézkedések, melyek közül az első a „zöld” (azaz energiahatékony) ingatlanokat, illetve az energiahatékonyra irányuló felújításokat finanszírozó hitelek kedvezményes tőkekövetelménye lesz¹. E program nemzetközi szinten is egyedülálló – *Kandrács Csaba* előadásában ki is emelte, hogy az MNB tudatosan úttörő szerepre törekszik.

Ugyanezen szekcióban *Christopher Perceval*, az S&P Trucost nevű, kifejezetten a környezeti kockázatokra specializált részlegét képviselve bemutatta a legmodernebb adatelemzési trendeket és módszereket. A globális piacokon egyre dominánsabbá válik a környezeti (E), társadalmi (S) fenntarthatóságot és felelős vállalatirányítást (G) markánsan figyelembe vevő ESG alapú befektetési politika, mely nagy mennyiségű nem pénzügyi adatra épül. Ez utóbbiak mérése, előállítás és közzététele egyre kevésbé lesz megkerülhető a vállalatoknak a befektetői (és szabályozói) elvárások miatt.

Zöld hitelezés mint új lehetőség

A Raiffeisen International csoport részéről *Ralf Zymanek* és *Christine Würfel* elsősorban azokat a feltételeket mutatta be, melyeket a szabályozóknak kellene biztosítania ahhoz, hogy a bankok fel tudják pörgetni zöld hitelezésüket. Ilyen strukturális kellék a széles körben elfogadott definíció a zöldnek tekinthető gazdasági aktivitásokról (az ún. taxonómia), illetve hogy a prudenciális szabályozás (elsősorban a hitelek tőkekövetelményei) is ösztönözzék a zöld finanszírozást. A Raiffeisen International szerint Kelet-Közép-Európában is megugorhat az igény a fenntartható befektetések, pénzügyi termékek iránt, elsősorban és első fázisban a privát, illetve prémium banki szegmensekben.

Nancy Saich, az Európai Beruházási Bank (EIB) vezető tanácsadója elsőkézből számolt be a bank igazgatóságának előző esti döntéséről, miszerint teljes működésü-

¹ Lásd bővebben: <https://www.mnb.hu/letoltes/lakossagi-zold-hitelezes-magyarorszagon.pdf>

ket a párizsi klímamegállapodás szolgálatába állítják, és 2021-et követően teljesen leállnak a fosszilis energiatermelési projektek finanszírozásával, miközben 2030-ig összesen ezermilliárd eurónyi zöld befektetést és hitelezést terveznek megvalósítani, azaz mobilizálni.² Az előadás második részében az Európai Unió új szakértői taxonómiáját is bemutatta, tehát lényegében azt a – a Raiffeisen International előadásában is szorgalmazott – kritériumrendszert, mely a jövőbeni zöld finanszírozások zöld definícióját adja.

A nagy, globális, univerzális bankok új kezdeményezéseit *Luca Leoncini Bartoli* (Intesa San Paolo Group) és *Cecile Moitry* (BNP Paribas) mutatta be. Mindkét bank aktív nemcsak a zöld hitelezés különböző területein (megújuló energia, energiahatékonyság stb.), de egyben támogatják a környezeti fenntarthatóságot szolgáló innovációkat is. Az ISP például a körkörös gazdaságot fejlesztő Circular Economy Lab-ot hozott létre, a BNP Paribas pedig az önkéntes karbon-ellentételező projekteket gyűjtő spin-off céget alapított.

ESG-vagyonkezelés, zöld befektetések

A délutáni programot *Wang Yao*, Kína legfontosabb zöld pénzügyi think tank-je, az International Institute of Green Finance (IIGF) főigazgatójának vitaindító előadása nyitotta meg. Az intézet kutatási, oktatási, elemzési munkája mellett legfőbb tevékenysége a kínai kormányzati szereplők, valamint a jegybank és a felügyeleti hatóságok segítése közpolitikai tanácsadással, ajánlásokkal. Az előadás kitért a kínai zöld pénzügyi szabályozás szerteágazó elemeire: Nyugat-Európával vagy éppen az USA-val összehasonlítva a piaci kezdeményezések, önszabályozások dominanciája helyett a kormányzati, illetve jegybanki szabályozás a meghatározó, bár minden esetben a nemzetközi legjobb gyakorlatot is figyelembe véve alkotják a jogszabályokat. Wang Yao több témában felvetette a kínai-magyar zöld pénzügyi együttműködés kialakítását is.

A záró szekcióban a befektetői szempontok kerültek terítékre. *Sergei Strigo* az Amundi vagyonkezelőt képviselve bemutatta az Emerging Green One, a világ egyik legnagyobb zöld befektetési alapjának működését, eredményeit. Ismertette a globális zöld kötvénypiaci trendeket, rámutatva a feltörekvő piacok (amely kategóriába hazánk is tartozik) előtt álló kihívásokra is. A kelet-közép-európai térségben ma még nagyon kevés zöld kötvény kibocsátás van. Az egyik úttörő a lengyel PKO jelzálogbank, mely nemrég zöld jelzálogleveleket bocsátott ki. (Ezen instrumentumok annyiban „többek” a hagyományos jelzálogleveleknél, hogy a jelzáloglevél névértékével meg egyező zöld (energiahatékony) jelzáloghitel folyósítását vállalja a kibocsátó, egyéb – nemzetközi sztenderdek szerinti – folyamatmenedzsment és riportolási vállalások

---

² <https://www.eib.org/en/press/all/2019-313-eu-bank-launches-ambitious-new-climate-strategy-and-energy-lending-policy>

mellett.) A lengyel intézményt *Agnieszka Zdziennicka* treasury vezető képviselte, ismertetve a kötvénykibocsátás rögös útját és elért eredményeit is.

Szabadhegy Péter, a Water Impact Fundot kezelő Susterra Capital kockázatkezelési vezetője (egyben volt londoni nagykövet) elmondta, hogy a Water Impact Fund a fenntartható vízgazdálkodásban „utazó” innovatív vállalkozásokat finanszíroz tőkebefektetésekkel, olyan cégeket, melyek technológiája már kipróbált, és nemzetközi téren is eladható lenne. A befektetések üzleti életképességét jól jelzi, hogy már ma is közel kétmilliárd embernek korlátozott a hozzáférése a tiszta vízhez, de kutatások szerint 10 éven belül a népesség 70 százalékát fogja a vízhiány érinteni. A legmodernebb vízgazdálkodásra tehát bőségesen lesz kereslet, és ha e cégek kellő mennyiségű tőkéhez jutnak, annak pozitív lesz a társadalmi, környezeti hatása is.

Az EBRD részéről *Dana Kupova* igazgatóhelyettes és *Francis Malige* ügyvezető igazgató rámutatott, hogy az éghajlatváltozás által felvetett kihívások leküzdésére önmagukban a közpénzek nem elégségesek. Szükség van számos egyéb érintettel való együttműködésre, határozott szabályozói intézkedésekre csakúgy, mint a magánszektor befektetéseinek mozgósítására is, vagyis egy olyan szektorra, amelyről az EBRD jelentős tapasztalatokkal rendelkezik.

A több mint 250 fő részvételével zajló konferencián 13 ország – egyebek közt Ausztria, Hollandia, Lengyelország, Németország – jegybankjai, pénzügyi felügyeletei, az EBRD mellett az Európai Központi Bank, az Európai Beruházási Bank, a Nemzetközi Beruházási Bank, a Globális Zöld Növekedési Intézet, illetve a kínai Ázsiai Pénzügyi Együttműködési Szövetség is részt vett. Jelen volt a teljes hazai bankrendszer, számos külföldi hitelintézet, hitelminősítők, illetve állami, kormányzati szervezetek képviselői is. A konferenciával járó, óhatatlan környezeti terhelést az MNB a WWF Magyarországgal együttműködve egy komplex, hosszú távú élőhely-helyreállítási ökológiai beruházással ellentételezi.

A konferencia prezentációi a <https://www.mnb.hu/greenfinance/esemenyek> linken érhetők el.